

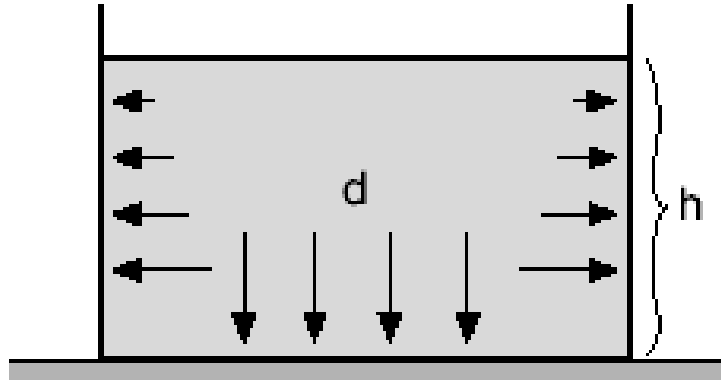
Fizik Performans Ödevi

Sıvılarda Basınç

1. Sıvılarda Basıncın Tanımı

Sıvıların, bulundukları kabın her noktasına ve yüzeyine uyguladığı kuvvet vardır. Bu kuvvetin birim yüzeye düşen miktarına **basınç** denir.

Basınç, sıvının içindeki herhangi bir noktada hissedilen kuvvetin sonucudur. Sıvılar **akışkan** oldukları için, üzerlerine uygulanan kuvveti her yöne eşit şekilde iletirler. Bu yüzden sıvılarda basınç **her yöne etki eder**.

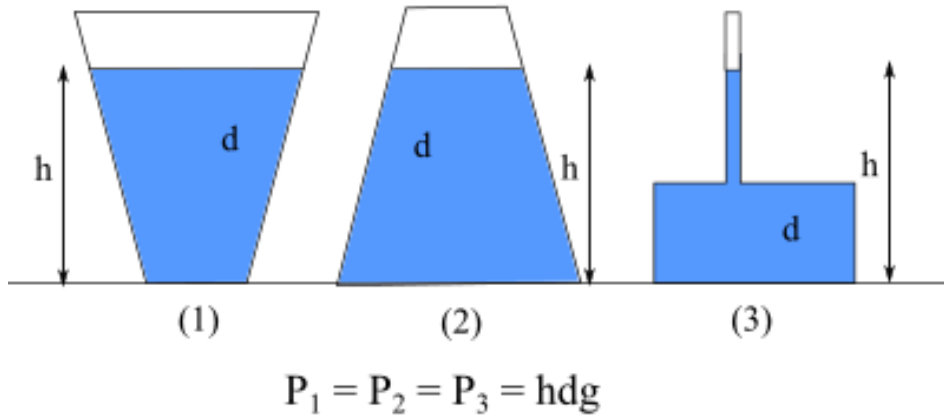
2. Basınç Formülü ve Bağlı Olduğu Faktörler

Sıvılarda basınç şu formülle ifade edilir:

$$P = h \cdot d \cdot g$$

Bu formülde:

- P: Basınç (Pascal, Pa)
- h: Derinlik (metre cinsinden)
- d: Sıvının yoğunluğu (kg/m^3)
- g: Yerçekimi ivmesi (9.8 m/s^2 Dünya'da)

3. Basıncı Etkileyen Faktörler

Derinlik (h):

Sıvının içindeki bir noktanın yüzeye olan uzaklığıdır. Derinlik arttıkça sıvı basıncı artar. Çünkü üstteki sıvı kütlesi alttaki noktaya daha çok kuvvet uygular.

Örnek: Deniz altında ne kadar derine inersen, kulaklarında o kadar çok basınç hissedersin.

Sıvının Yoğunluğu (d):

Yoğunluk, birim hacimdeki madde miktarıdır. Daha yoğun sıvılar daha fazla ağırlık taşır, bu da daha fazla basınç demektir.

Örnek: Su yerine zeytinyağı ya da civa koyarsan, aynı derinlikteki basınç farklı olur. Civa en fazla basıncı yapar çünkü çok yoğundur.

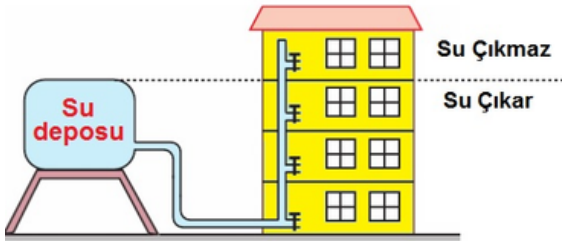
Yerçekimi (g):

Yerçekimi arttıkça sıvı ağırlığı da artar ve bu da basınca yansır. Ancak Dünya'da genelde sabit kabul edilir (9.8 m/s^2).

4. Günlük Hayattan rnekler

Su Deposu:

Su deposunun alt kısmında daha fazla basınç vardır. Bu yüzden suyu musluktan akıtmak için deponun yüksek konumda olması gerekir.

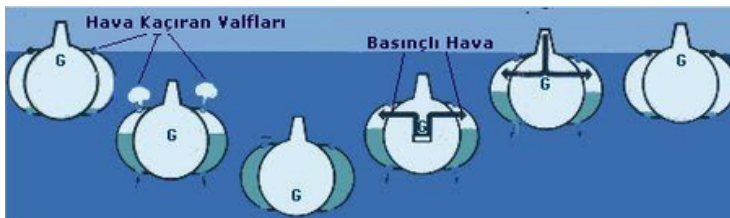
Daldırma Deneyi:

Bir pet şişeye farklı yüksekliklerden delik aarsan, en alttan çıkan su daha uzağı fışkırır. Çünkü basınç en altta daha fazladır.

Denizaltı:

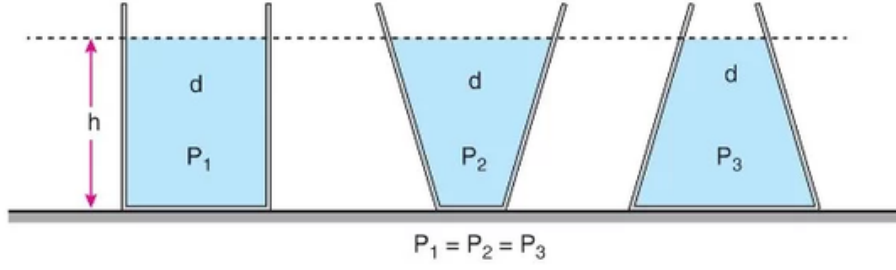
Yerçekimi arttıkça sıvı ağırlığı da artar ve bu da basınca yansır. Ancak Dünya'da genelde sabit kabul edilir (9.8 m/s^2).

5. Kabin Şeklinin Etkisi

Sıvı basıncı, **kabın şekline bağlı değildir**. Yani farklı şekillerdeki kaplarda aynı sıvı ve aynı derinlik varsa, basınç aynıdır.

Bu prensibe "**Bağıl Yüzey Basıncı**" ya da "**Torricelli'nin Çanağı**" ilkesi denir.

6. Basınç ve Kuvvet Arasındaki Fark

Basınç birim yüzeye uygulanan kuvvettir.

$$\text{Basınç} = \frac{\text{Kuvvet}}{\text{Yüzey Alanı}}$$

Bir yüzeye uygulanan kuvvet fazla olabilir ama alan da büyükse basınç düşük olabilir. Bu yüzden sıvıların basıncı da sadece kuvvetle değil, alanla birlikte değerlendirilir.

7. Özet

Sıvı basıncı, **kabın şekline bağlı değildir**. Yani farklı şekillerdeki kaplarda aynı sıvı ve aynı derinlik varsa, basınç aynıdır.

Etken	Basınca Etkisi
Derinlik (h)	Artarsa, artar
Yoğunluk (d)	Artarsa, artar
Yerçekimi (g)	Artarsa, artar
Kabın Şekli	Etkilemez